

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти і науки,
молоді та спорту України
29 березня 2012 року № 384

Форма № Н - 3.04

Дніпропетровський педагогічний коледж Дніпропетровського національного
університету
імені Олеся Гончара
(повне найменування вищого навчального закладу)
Кафедра (циклова комісія) соціально – гуманітарних дисциплін

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор (заступник директора)
з навчальної роботи

“ _____ ” _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи філософських знань (філософія, релігієзнавство)

(шифр і назва навчальної дисципліни)

напрямок підготовки **0101 Педагогічна освіта**

(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність **5.01010101 Дошкільна освіта, базова загальна середня освіта**

(шифр і назва спеціальності)

Спеціалізація

(назва спеціалізації)

інститут, факультет, відділення **ДОШКІЛЬНЕ**

(назва інституту, факультету, відділення)

2014 – 2015 н. р.

Робоча програма Основи філософських знань (філософія, релігієзнавство) для
(назва навчальної дисципліни)
 студентів за напрямом підготовки 0101 Педагогічна освіта, спеціальністю
5.01010101 Дошкільна освіта
 „ ” , 201 року - 14 с. _____

Розробники: Коваль О. С., викладач суспільних дисциплін
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри (предметної комісії)
соціально – гуманітарних дисциплін

Протокол від “ ” 201 року № _____

Завідувач кафедри (циклової, предметної комісії) Моренко Є. М.

_____ (Є. М. Моренко)
(підпис) (прізвище та ініціали)
 “ ” 201 року _____

Схвалено методичною комісією вищого навчального закладу за напрямом підготовки
 (спеціальністю) _____
(шифр, назва)

Протокол від. “ ” _____ 20__ року № ____

“ ” _____ 20__ року Голова _____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

© _____, 20__ рік
 © _____, 20__ рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 1,5	Галузь знань ПП.11 суспільно-гуманітарних (шифр і назва)	Нормативна (за вибором)	
	Напрямок підготовки 0101 Педагогічна освіта, базова загальна середня освіта (шифр і назва)		
Модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування): 5.01010101 Дошкільна освіта	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		2-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 81		3-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента –	Освітньо-кваліфікаційний рівень: молодший спеціаліст	Лекції	
		30 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		10 год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
41 год.	год.		
Індивідуальні завдання:			
год.			
Вид контролю: екзамен			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 1: 0,68

для заочної форми навчання -

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: -сприяння формуванню цілісно-системного світогляду та світорозуміння особистості студента;
 -осмислення основних філософських парадигм становлення філософського гуманістичного та природничо-наукового знання;
 -формування комплексного уявлення про світ людського буття, матеріально- практичні та духовні виміри буття людини, як творчого суб'єкта пізнання та самопізнання;
 -становлення навичок діалектичного сприйняття та розуміння процесів буття світу та людини;
 -осмислення проблем людини та людства, їх філософське відображення як у суспільній так і у особистій свідомості.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: значення філософії та її функції; основні етапи розвитку та зміст філософської проблематики; місце людини в матеріальному світі та зміст її суб'єктивної реальності; зміст пізнавальної діяльності та діалектичного методу пізнання, місце суспільної практики у пізнавальному процесі; зміст суспільного розвитку, джерела спрямованість та його рушійні сили; зміст проблеми сутності та призначення людини; глобальні проблеми сучасності, їх витoki та шляхи розв'язання.

вміти: формувати та обґрунтовувати власну світоглядну позицію, толерантно ставлячись до носіїв інших світоглядних орієнтацій; розуміти обумовленість виникнення та розвитку філософських концепцій і наукових теорій певним історичним етапом розвитку людства; аналізувати та пояснювати місце людини у природничому та соціальному середовищі, розкривати сутність співвідношення об'єктивного та суб'єктивного у людській діяльності; користуватись набутими знаннями для аналізу природних та соціальних явищ і процесів.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Гуманістичний зміст історії виникнення і розвитку філософських проблем.

Тема 1. Вступ. Філософія, її гуманістичний зміст і призначення.

Філософія як форма суспільної свідомості: предмет, зміст, джерела. Світогляд особистості – основа її філософії. Різноманітні світоглядів та підстави їх визначення.

Структура філософських знань і їх функції: світоглядна, методологічна, культурно виховна, практична.

Актуальність філософських знань на сучасному етапі розвитку суспільства. Гуманістичний зміст філософії.

Тема 2 . Філософія Стародавнього світу.

Стародавня філософія як зародок і колыска всіх наступних типів філософії.

Людина – змістовне ядро стародавньої філософії.

Міфологія – історично перша форма суспільної свідомості. Провідні ідеї та напрямки філософії стародавньої Індії та Китаю.

Античний світ як колиска європейської філософської думки. Зародження філософської проблематики: мілетці, Піфагор, Геракліт, Демокріт, Сократ, Платон, Аристотель, філософія еллінізму.

Тема 3. Філософія Середніх віків та епохи Відродження.

Умови зародження та становлення християнського світогляду як пануючої форми суспільної свідомості середньовіччя.

Християнська догматика. Схоластика як спроба подолання конфлікту між вірою та розумом. Основні регіони розвитку середньовічної філософії.

Гуманізм та пантеїзм філософії епохи Відродження. Соціальна утопія.

Тема 4. Філософія Нового часу (XVII-XVIII ст.)

Умови формування та особливості філософії Нового часу. Сенсуалізм та раціоналізм як засади пізнавального процесу. Механістицизм та субстанціоналізм.

Новий соціальний ідеал в філософії Просвітництва. Матеріалісти XVIII ст..

Класична німецька філософія – вершина філософського раціоналізму: І. Кант, Й. Фіхте, Г. Гегель, Л. Фейєрбах.

Тема 5. Філософія у XIX-XX столітті (доба капіталізму).

Філософія іраціоналізму: А. Шопенгауер, Ф. Ніцше, А. Бергсон, З. Фрейд. Сутність філософії марксизму та її історична доля.

Позитивізм та неопозитивізм, прагматизм, сцієнтизм та антисцієнтизм.

Філософія екзистенціалізму про сутність людини, про її відчуження, свободу, життя та смерть.

Ренесанс релігійної філософії у XX ст..

Тема 6. Філософська думка в Росії та в Україні.

Особливості розвитку та змісту філософської думки в Україні-Русі у XII-XVIII століттях.

Проблема людини у філософських роздумах Г.С. Сковороди.

Дві лінії розвитку російської філософії в середини XIX ст.: революційно демократична та релігійна.

Російська філософія на поч. XX ст. та її історична доля.

Українська філософія другої половини XIX початку XX ст..

Змістовний модуль 2. Буття світу і людини.

Тема 7. Людське усвідомлення об'єктивної та суб'єктивної реальності.

Світ як всеохоплююча реальність. Єдність природи, суспільства та людини, матеріального буття та людського духу.

Практичні витоки людського поділу реальності на об'єктивну та суб'єктивну.

Рух як взаємодія всього з усім. Людська діяльність як особливий спосіб саморуху об'єктивної та суб'єктивної реальності.

Тема 8. Наука та філософія про природу та сутність свідомості.

Свідомість як діалектичне співвідношення об'єктивної та суб'єктивної реальності: теорія відображення про сутність свідомості, умови розвитку та властивості свідомості.

Структура свідомості та самосвідомість.

Загадкові явища людської психіки.

Змістовний модуль 3. Розвиток людського пізнавального процесу.

Тема 9. Основний зміст пізнавальної діяльності.

Проблема пізнання в філософії. Уявлення про знання. Шляхи і зміст пізнавального процесу. Чуттєве та раціональне в пізнанні. Об'єкт та суб'єкт пізнавальної діяльності. Проблема істини в філософії. Умови та якості істини. Практика – критерій істини.

Тема 10. Практичний спосіб людського буття у природному та соціальному світах.

Практика як спосіб ставлення людини до світу і до самого себе. Зміст та структура практичної діяльності. Типологія видів практики. Творчість. Функції практики та її гуманістичний зміст.

Тема 11. Філософське вчення про розвиток.

Особливості філософського вчення про розвиток. Загальні ознаки і критерії розвитку. Прогрес і регрес. Принципи діалектики: загального зв'язку, розвитку, детермінізму, історизму, системності, цілісності. Сінергетика – сучасна теорія розвитку.

Змістовний модуль 4. Гуманістичний зміст історії.

Тема 12. Будова людського суспільства.

Природні передумови, матеріальні та духовні засади суспільного життя людей. Будова суспільства та зміст суспільного життя. Діалектика взаємозв'язку складових суспільної будови. Суспільна свідомість – важливіша складова суспільного життя. Взаємодія форм суспільної свідомості. Історичні форми людських спільностей.

Тема 13. Джерела, спрямованість та рушійні сили історії розвитку людства.

Історія людства – історія змін у всіх сферах життя суспільства. Еволюційне, інволюційне і революційне у розвитку суспільства. Філософське розуміння суспільного розвитку. Об'єктивне та суб'єктивне у розвитку суспільства. Потреби та інтереси – спонукальні мотиви діяльності людей та підстави історичних змін. Рушійні сили історичного розвитку. Роль особистості та мас в Історії. Місце насильства в історії.

Тема 4. Філософія епохи Відродження	2				2							
Тема 5. Виникнення та розвиток європейської філософії	2				2							
Тема 6. Філософія Нового часу (XVII-XVIII ст.)	2	2										
Тема 7. Філософія у XIX-XX ст..(доба капіталізму)	2					2						
Тема 8. Філософська думка в Росії та в Україні	3					3						
Тема 9. Філософська думка в українській діаспорі	2					2						
Тема 10. Особливості розвитку вітчизняної філософії	2				2							
Разом за змістовим модулем 1	21	8			4	9						
Змістовий модуль 2. Буття світу і людини												

Тема 11. Людське усвідомлення об'єктивної та суб'єктивної реальності	2	2											
Тема 12. Простір та час – іманентні форми саморуху об'єктивної реальності	3					3							
Тема 13. Наука та філософія про природу та сутність свідомості	2	2											
Тема 14. Істина як відповідність пізнання та пізнаваного	3					3							
Тема 15. Місце людини в матеріальному світі та зміст суб'єктивної реальності	2				2								
Разом за змістовим модулем 2	12	4			2	6							
Змістовний модуль 3. Розвиток людського пізнання													
Тема 16. Основний зміст пізнавальної діяльності	2	2											
Тема 17. Форми і методи наукового знання	3					3							
Тема 18. Типологія філософських систем	3					3							

Тема 28. Діалектика суспільних процесів	2				2						
Тема 29. Філософія і культура	2	2									
Тема 30. Сутність і призначення людини	4	4									
Тема 31. Сенс життя людини та проблема щастя людини	3				3						
Тема 32. Суспільне життя людини	2			2							
Тема 33. Сучасна ситуація у розвитку людини і людства	2	2									
Тема 34. Земна цивілізація перед вибором майбутнього	2				2						
Тема 35. Соціально- економічні наслідки глобалізації	3				3						
Разом за змістовним модулем 4	27	12		2	13						
Усього годин	81	30		10	41						

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Виникнення та розвиток європейської філософії	2
2	Особливості розвитку вітчизняної філософії	2
3	Місце людини в матеріальному світі та зміст суб'єктивної реальності	2
4	Філософське розуміння пізнавального процесу	2
5	Суспільне життя людини	2
	Разом	10

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		

7. Теми лабораторних занять

	Назва теми	Кількість годин
1		

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Філософія епохи Відродження	2
2	Філософія у XIX-XX ст.. (доба капіталізму)	2
3	Філософська думка в Росії та в Україні	3
4	Філософська думка в українській діаспорі	2
5	Простір та час – іманентні форми саморуху об'єктивної реальності	3
6	Істина як відповідність пізнання та пізнаваного	3
7	Форми і методи наукового знання	3
8	Типологія філософських систем	3
9	Різноманітність різних форм діалектики	3
10	Філософське вчення про розвиток	2
11	Закони діалектики та їх універсальний характер	2
12	Філософія і культура	3
13	Діалектика суспільних процесів	2
14	Сенс життя людини та проблема щастя людини	3
15	Земна цивілізація перед вибором майбутнього	2
16	Соціально-економічні наслідки глобалізації	3
	Разом	41

9. Індивідуальні завдання

10. Методи навчання

Лекції, лекції з елементами бесіди, семінари.

11. Методи контролю

Усне фронтальне опитування, опитування з елементами бесіди, колоквіум, письмова контрольна робота, тести, домашня самостійна робота, перевірка конспектів.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота																	
Змістовий модуль №1										Змістовий модуль №2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15
			10	5								5		5			5

Змістовий модуль № 3								
T16	T17	T18	T19	T20	T21	T22	T23	T24
	10				5			

Змістовий модуль № 4											Екзамен	Сума
T25	T26	T27	T28	T29	T30	T31	T32	T33	T34	T35		
							5		10		40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	5	відмінно	зараховано
74-89	4	добре	
60-73	3	задовільно	
0-59	2	не задовільно	

13. Методичне забезпечення

1. Таблиці та схеми.
2. Роздатковий матеріал.

14. Рекомендована література

Базова

1. Аблеев С. Р. Философия в схемах и таблицах.-М.,Высшая школа, 2004
2. Андрущенко В.Історія соціальної філософії.-К.,Тандем, 2000
3. Арутюнов В.Ф. Філософія (навч-метод. посібник для самост.вивчення)К., КНЭУ,2001.
4. Бичко І. В. Філософія: Курс лекцій. – К., 2003.
5. Бичко А. Історія філософії. Підручник.-Львів, 2001.
6. Бойченко І. В. Філософія історії. –К.,2000.
7. Герасимчук А. А., Тимошенко З. І. Курс лекцій з філософії. – К., 1999.
8. Горлач М.І. Філософія: підручник. –Харків,2000.
9. Горський В. С. Історія української філософії. навч. посіб.-К., ,2001
10. Єрмоленко Є. М. Комунікативна практична філософія. Підручник.-К., 1999.
11. Мусский И. А. 100 великих мыслителей. – М., 2000.
12. Надольний І. Ф. Філософія: посібник. –К., 1999,2000,2004.
13. Огородник И.В.Библиографический философский словарь.-Абсолют-В, 2004.
14. Причепій Є. М. Філософія: посібник. –К., 2001, 2003.
15. Петрушенко В. П. Основи філософських знань. посібник- Новий світ, 2003.
16. Петрушенко В.П. Практикум з філософії.Навчальний посібник.- Новий світ, 2003.
17. Современная философия: Словарь и хрестоматия.– Ростов-на-Дону, 1997.
18. Спиркин А. Г. Философия: учебник.– М., 1999.

Допоміжна

1. Петрушенко В.Л. Філософія. Київ-Львів, 2002.
2. Спиркин А.К. Философия. М., 2000.

15. Інформаційні ресурси

1. <http://www.darkelly.info/>
2. <http://www.znaimo.com.ua>
3. <http://www.intencia.ru>
4. <http://www.philosophy.ru>
5. <http://www.anthropology.ru>